

2il Lawr
Adeiladau Cambrian
Sgwâr Mount Stuart
Caerdydd CF10 5FL

ff 02920 435 390

e office@nus-wales.org.uk
www.nus.org.uk

2nd Floor
Cambrian Buildings
Mount Stuart Square
Cardiff CF10 5FL

t 02920 435 390

e office@nus-wales.org.uk
www.nus.org.uk

Dydd Llun 13 Chwefror 2017

Colin Thomas, Rheolwr Cyffredinol a
John Pockett, Cyfarwyddwr, Cysylltiadau â'r Llywodraeth
Cydffederasiwn Cludiant Teithwyr Cymru
1 Lewis Terrace
Darren Parc
Pontypridd CF37 2AF

Annwyl Syrïaid,

Re: Cynllun etifeddiaeth Fy Ngherdyn Teithio

Bu inni ysgrifennu at Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith yn ddiweddar ynghylch penderfyniad Llywodraeth Cymru i ganslo Fy Ngherdyn Teithio pan ddaw'r cynllun peilot i ben fis Mawrth, er fawr siom inni.

Ymatebodd Ysgrifennydd y Cabinet i'n hysbysu ei fod wedi gofyn i CPT Cymru, yn ogystal ag awdurdodau lleol, i ddatblygu cynllun etifeddiaeth fforddiadwy i fod ar waith o 1 Ebrill eleni.

Mae'r posibilrwydd o amhresenoldeb llwyr unrhyw gynllun cymhorthdal teithio i pobl ifanc yng Nghymru yn destun pryder mawr inni. Wrth i chi weithio i ddatblygu cynllun etifeddiaeth, hoffem fachu ar y cyfle hwn i rannu gyda chi ein barn am bwysigrwydd cynllun cymhorthdal teithio a sut y gellid gwella Fy Ngherdyn Teithio.

Pam fod angen cynllun cymhorthdal

Mae cludiant fforddiadwy i'r coleg a'r chweched dosbarth, yn ogystal â lleoliadau gwaith, yn hanfodol i bobl ifanc yng Nghymru er mwyn iddynt allu cael mynediad i addysg. Yn 2014, fe wnaethom gyhoeddi adroddiad o'r enw '[Punt Yn Eich Poced](#)', a oedd yn cynnig trosolwg o brofiad myfyrwyr o gymorth ariannol yng Nghymru.

Amlygodd ein hymchwil fod cyfran sylweddol o fyfyrwyr addysg bellach yn cael eu gorfodi i wario arian er mwyn cael mynediad i'w haddysg. Yn wir, roedd 62% ohonynt wedi wynebu costau yn gysylltiedig â theithio ac roedd y rhan fwyaf o'r costau hyn yn £20 neu fwy.

Canfu'r ymchwil hefyd fod y gost o deithio yn rhoi straen ar alluoedd y myfyrwyr i gydbwysu eu hymrwymadau rhwng gwaith, astudio, a bywyd teuluol, gyda 37% o fyfyrwyr sy'n talu mwy na £20 yr wythnos yn adrodd hyn. Yn ogystal, cymharodd yr adroddiad gostau myfyrwyr sy'n byw mewn ardaloedd â chod post trefol yn ôl y Swyddfa Ystadegau Gwladol â'r sawl â chodau post gwledig. Yr hyn a welsom oedd bod myfyrwyr o gefn gwlad yn treulio mwy o amser ac yn gwario mwy o arian ar drafnidiaeth.

Ein galwadau ar lywodraeth

Gyda'r ymchwil hwn mewn cof y crybwyllom yr union fater hwn yn ein [manifesto](#) cyn etholiadau'r Cynulliad Cenedlaethol y llynedd. Ynddo, bu inni argymhell 'y dylai llywodraeth nesaf Cymru ymestyn cymhorthdal teithio ar drafnidiaeth gyhoeddus i holl fyfyrwyr AB, gan ddatblygu ar y cynllun bws Fy

Ngherdyn Teithio ar gyfer myfyrwyr 16-18 oed, i sicrhau na chaiff neb ei eithrio rhag cyfleoedd oherwydd costau teithio.' Argymhellodd ein [Maniffesto Prentisiaid](#) hefyd 'fod yr holl **bleidiau'n** ymrwymo i gyflwyno cerdyn teithio **sy'n** addas ar gyfer prentisiaid rhwng 16-25 oed.'

Er ein bod yn cydnabod nad yw'r niferoedd a fanteisiodd ar y cynllun yn arbennig o uchel, gyda dim ond 7% o'r rhai sy'n gymwys yn ei ddefnyddio, credwn nad yw hyn oherwydd fod y cynllun ei hun yn ddiangen, ond yn hytrach oherwydd nad yw wedi cael ei hysbysebu'n effeithiol.

Yn wir, cyn i'r cynllun gael ei gyflwyno, dangosodd ein hymchwil nad oedd cyfran sylweddol o fyfyrwyr ddim yn deall sut i gael cymorth gyda chostau teithio.

Rydym wedi rhoi sicrhad i Ysgrifennydd y Cabinet ein bod yn barod i gynorthwyo gyda hyrwyddo Fy Ngherdyn Teithio, neu ei gynllun etifeddiaeth, i fyfyrwyr a phrentisiaid yng Nghymru.

Gofynion ar gyfer cynllun etifeddiaeth Fy Ngherdyn Teithio

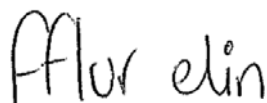
Yn ein sylwadau cychwynnol i Ysgrifennydd y Cabinet, galwom ar Lywodraeth Cymru i ail-ystyried ei phenderfyniad i ganslo'r cynllun, ac yn lle hynny rhoi mwy o bwyslais ar hysbysu pobl ifanc yn effeithiol am sut i dderbyn cerdyn teithio.

Gan eich bod chithau nawr â'r dasg o ddatblygu cynllun etifeddiaeth fforddiadwy, rydym yn galw am y canlynol:

1. Yn ogystal â chynnig disgownt o draean ar deithio ar fws i bobl ifanc 16-18 oed, ymestyn y cynnig presennol i bob dysgwr mewn addysg bellach nad sydd yr oed hynny.
2. Ymestyn y cynnig presennol i bob prentis yng Nghymru hyd at 25 oed.
3. Archwilio sut y gall teithio ar y trên gael ei gynnwys yn y cynnig.

Byddem yn hapus i gwrdd â chi i drafod ein pryderon a sylwadau ymhellach, os byddai hynny o ddefnydd.

Yr eiddoch yn gywir,

Fflur Elin
Llywydd, UCM Cymru

Carmen Smith
Dirprwy Lywydd, UCM Cymru

Anfonir copi o'r llythyr hwn:

- Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith;
- Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol;
- Y Gweinidog Addysg Gydol Oes a'r Gymraeg;
- Y Gweinidog dros Sgiliau a Gwyddoniaeth;
- Cadeirydd Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc, ac Addysg y Cynulliad Cenedlaethol;
- Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, y Seilwaith, a Sgiliau'r Cynulliad Cenedlaethol;
- Cadeirydd Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol, a Chymunedau'r Cynulliad Cenedlaethol;
- Llefarydd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ar Ffyrdd, y Seilwaith, a Thrafnidiaeth; a
- Llefarydd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ar Addysg.